

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

**Навчальної дисципліни: Теоретико-методологічні засади викладання
перекладу**

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>Технічний переклад у сфері морського бізнесу</i>	
Цикл дисциплін	<i>Вибіркова</i>	
Курс та семестр	<i>3 курс 6 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити ECTS / 120 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>-</i>	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладачі:

*Юхимець Світлана Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Філологія»
yukhymets.svetlana@gmail.com*

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань та вмінь з проблем сучасної методології і методики викладання перекладу і концептуальних засад теорії та методики викладання перекладу у вищій школі, її місце в системі педагогічних наук, що вимагають вирішення в процесі професійної діяльності викладача перекладу,

Програмні результати навчання:

ПРН01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН20. Мати навички роботи з використання програмного забезпечення, перекладацьких програм та електронних словників у професійній діяльності.

ПРН21. Володіти концептуально-методологічними знаннями про сутність лінгвістичних та перекладознавчих явищ для аналізу та розв'язання конкретних перекладознавчих проблем, навички використання термінологічного апарату перекладознавства, уміння перенести знання та вміння у перекладацьку практику письмового і усного перекладу різногалузевих текстів, використання новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій;

Очікувані результати навчання дисципліни

Здобувач вищої освіти знає:

- концептуальні засади теорії та методики викладання перекладу у вищій школі, її місце в системі педагогічних наук;
- науково-понятійний апарат теорії та методики викладання перекладу; рівні та ступені вищої освіти; зміст і напрями діяльності викладача вищого навчального закладу;
- основні форми контролю, оцінки навчальної діяльності та її результатів; залежність ефективності процесу навчання від його змісту, принципів, засобів, методів, організаційних форм;
- види занять з теорії і практики англійсько-українського перекладу; способи формулювання тем та висунування цілей занять з теорії і практики англійсько - українського перекладу у вищих навчальних закладах; типи й види вправ для досягнення цілей занять різних типів; форми контролю для перевірки рівня досягнутих результатів навчання; способи оцінювання результатів навчання; види дидактичного матеріалу (для вдосконалення перекладацьких навичок і всіх видів мовленнєвої діяльності); зміст і структуру: календарних планів, планів – конспектів занять, планів проведення відкритих занять)

Здобувач вищої освіти вміє:

- планувати навчальну роботу з теорії і практики англійсько - українського перекладу;
- відбирати, аналізувати й синтезувати навчальний програмовий матеріал, здійснювати дидактичну переробку складного матеріалу;
- творчо й обґрунтовано будувати організаційно-педагогічну і логіко-педагогічну структуру заняття з теорії і практики англійсько - українського перекладу;
- планувати систему перспективних ліній у розвитку окремої особистості та колективу;
- здійснювати індивідуальну програму навчання та виховання студента на занятті з теорії і практики англійсько - українського перекладу;
- виявляти й організовувати актив групи, керувати ним на заняттях з теорії і практики англійсько - українського перекладу; організовувати різні види колективної та індивідуальної діяльності студентів, розвивати їхню активність на заняттях; здійснювати контроль за навчально-виховною діяльністю вишу.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Система освіти в Україні та викладання перекладу як спеціальності.	2	2		10
2	Тема 2. Методика викладання перекладу як наука.	2	2		10

3	Тема 3. Теоретичні основи змісту навчального предмета “Теоретико-методологічні засади викладання перекладу”	2	4		10
4	Тема 4. Фахова компетентність перекладача, перекладацькі компетенції та зміст їхнього формування.	2	4		10
5.	Тема 5. Навчання усного перекладу.	2	4		10
6.	Тема 6. Навчання письмового перекладу	2	4		10
7.	Тема 7. Методика викладання науково-технічного перекладу.	4	4		20
Всього		16	24		80

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Принципи підготовки перекладачів у світлі вимог державної національної програми “Освіта”. Державний стандарт спеціальності “Переклад” та сучасні критерії оцінки перекладача у світлі міжнародних вимог.
2. Зміст поняття “Методика викладання перекладу” та її завдання.
3. Система навчання перекладу як спеціальності.
4. Методи дослідження у методиці викладання перекладу.
5. Зв’язок методики викладання перекладу з іншими науками.
6. Психологічні основи навчального предмета “Теоретико-методологічні засади викладання перекладу”.
7. Психологічний зміст процесу перекладу. Механізми й процедури у засвоєнні мовленнєвої та перекладацької діяльності.
8. Навички та уміння перекладу. Проблеми формування навичок та умінь перекладу.
9. Перекладознавчі основи змісту навчального предмета “Теоретико-методологічні засади викладання перекладу”.
10. Психолінгвістичні основи навчального предмета “Теоретико-методологічні засади викладання перекладу”.
11. Етапи перекладу.
12. Когнітивні стратегії перекладу.
13. Джерела виникнення труднощів у процесі перекладу. Лінгвістичні основи змісту навчального предмета “Теоретико-методологічні засади викладання перекладу”.
14. Розбіжності у категоризації. Контрастивний аналіз як передумова навчання термінологічної лексики.
15. Фахова компетентність перекладача та її складові.
16. Зміст формування теоретичного компонента перекладацької компетенції.
17. Види перекладу які доцільно включати до змісту й мети навчання майбутніх перекладачів.
18. Зміст процесу усного перекладу. Зміст перекладу з аркуша: вербальні та/або ментальні дії майбутніх перекладачів у процесі перекладу з аркуша.
19. Етапи усного перекладу з аркуша та їх зміст. Навички та уміння усного перекладу з аркуша.
20. Вправи для навчання усного перекладу з аркуша. Вправи для формування навичок та вмінь спільних для усіх видів усного перекладу.
21. Зміст повного письмового перекладу: вербальні та/або ментальні дії майбутніх перекладачів у процесі повного письмового перекладу.
22. Етапи повного письмового перекладу та їх зміст. Методика навчання доперекладацького аналізу мовних особливостей тексту оригіналу.
23. Навички та уміння повного письмового перекладу. Вправи для навчання повного письмового перекладу.
24. Навички та уміння науково-технічного перекладу. Вправи для навчання науково-технічного перекладу.
25. Методика навчання перекладу термінів, стратегії та підходи до викладання наукового перекладу.
26. Навички та уміння синхронного перекладу. Вправи для навчання синхронного перекладу.
27. Питома вага синхронного перекладу в курсі навчання усного перекладу та динаміка її змін протягом навчання.
28. Оцінювання синхронного перекладу та динаміка його змін протягом навчання.
29. Види інформаційних технологій у навчанні перекладу. Співвідношення інформаційних технологій у навчанні перекладу на різних етапах.

30. Перелік навчальних матеріалів (підручники, посібники тощо), що використовуються для навчання перекладу в Україні. Оцінка прийнятності згаданих навчальних матеріалів для досягнення мети навчання. Визначення потреб у розробці нових навчальних матеріалів для забезпечення досягнення мети навчання.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання /за ред.: С. Ю. Ніколаєвої. Київ, 2003. 273 с.
3. Тарнопольський О. Б. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі. Дніпропетровськ : Університет Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
4. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності. Вінниця. Нова Книга, 2013. 376 с.

Допоміжні джерела

1. Renandya W. A., Widodo H. P., English Language Teaching Today. Linking Theory and Practice. Springer International Publishing Switzerland 2016, 309 p.
2. Teaching Interpretation *Using Text-Based Evidence to Construct Meaning*
<https://www.heinemann.com/products/e05086.aspx>
3. Teaching Translation and Interpreting <https://benjamins.com/catalog/z.56>